

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Dr. Vinko Gorenak
minister

Številka: 042-12/2012/2
Datum: 13. 11. 2012

Zadeva: Poročilo o opravljenem nadzoru na Direktoratu za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo v zvezi z preverjanjem podpisov
Zveza: odredba št. 042-12/2012, 6. 11. 2012

Nadzor nad postopkom preverjanja podpisov ob vložitvi pobude volivcem za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank je bil opravljen 7. 11. 2012 na podlagi odredbe ministra št. 042-12/2012, 6. 11. 2012 na Direktoratu za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo (DUNZMN) v sestavi Mile Nunič - vodja nadzora, Aleksandra Spasojevič, David Smolej, Dejan Žorž, Mirsad Smajlagič in Sebastjan Apat - člani nadzorne skupine.

I. Uvod

V okviru nadzora je bila pregledana dokumentacija, ki se nanaša na preverjanje podpisov ob vložitvi pobude volivcev za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referenduma. Poleg pregleda dokumentacije, ki se nanaša na zadevo št. 042-10/2012, so bili opravljeni razgovori tudi z naslednjimi javnimi uslužbenci DUNZMN:

[REDACTED]

II. Ugotovitve nadzora

Državni zbor RS (DZ) je 25. 10. 2012 (po izjavi uslužbenke DUNZMN med 12.00 in 12.30 uro) po kurirju na Beethovnovno ulico št. 3 dostavil gradivo, ki se nanaša na preverjanje podpisov za vložitev pobude za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referenduma in ga izročil javni uslužbenki DUNZMN. Ob prevzemu dokumentacije je bila podpisana vročilnica, ki se hrani v DZ. Predhodna koordinacija za izročitev oziroma sprejem gradiva je potekala med [REDACTED] in [REDACTED]. Iz gradiva in spremnega dopisa DZ št. 005-02/12-8/3, 25. 10. 2012, ki ga je izročil kurir, ni razvidno število dokumentov (število listov s podpisi volivk in volivcev k pobudi), ki se izroča v preverjanje podpisov, niti število podpisov pobudnikov. Iz dopisa DZ je razvidno le, da je k dopisu priložena pobuda s

podpisi podpore volivk in volivcev. Pobuda, podprta s priloženimi listi z osebnimi podatki volivcev ni bila označena z zaporednimi številkami, niti drugače urejena, kar bi v nadaljevanju omogočalo učinkovito kontrolo števil le - teh.

je v razgovoru povedala, da so uslužbenci direktorata tako kot v preteklosti pravočasno usklajevali vse aktivnosti za učinkovit pregled verodostojnosti prejetih podpisov. Praksa DZ je v vseh primerih enaka, in sicer se na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) ne pošilja originalnih listov s podpisi temveč le kopije, ki jih naredijo v DZ. Fotokopirano gradivo, ki ga prejme MNZ, ni označeno s pisarniško odredbo v smislu skupnega števila, zaporednega števila ali drugačne razvrstitve gradiva. Gradivo iz DZ praviloma prinese kurir, ki ga izroči na sedežu DUNZMN in ne v glavni pisarni MNZ. Javni uslužbenec DUNZMN podpiše vročilnico, katere kopija se hrani v DZ.

V nadaljevanju se preko pristojnega Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine pristopi k preverjanju podpisov in po končanem preverjanju z dopisom vrne v DZ. V DUNZMN ostane kopija preverjenih podpisov, ki jo naredijo sami.

je v razgovoru povedala, da je kot vodja sektorja takoj pristopila k organizaciji dela in določila 28 javnih uslužbencev, ki bodo preverjali pravilnost in verodostojnost prejetih podpisov. Prejeto gradivo je razdelila med javne uslužbence in jim dala tudi konkretna pisna navodila (razvidno iz e-sporočil 25. 10. 2012 ob 10.54, 11.04, 12.47 in 15.23 uri). Glede na to, da so v preteklosti poslovali popolnoma enako in dejstvo, da ti uslužbenci že vrsto let opravljajo preverjanje na ustaljen način, ni posebej preverjala vsakega uslužbenca med postopkom izvajanja preverjanja ustreznosti podpisov. Po njeni oceni zadošča že pregled dela, ki ga evidentira računalniška baza - register prebivalstva, kjer se vsak vstop v evidenco in preverjanje avtomatično zabeleži.

Vsem javnim uslužbencem, ki so preverjali posamezne liste, je dala jasno navodilo, da se na vsakem listu označi, kateri podatki so verodostojni ter kateri se ne ujemajo s podatki v registru prebivalstva. Na vsakem listu je moral javni uslužbenec evidentirati število preverjenih, ustreznih, neustreznih podatkov, datum preverjanja in se podpisati. Podatek o številu preverjenih je po njeni navedbi potreben zaradi tega, ker na vseh listih ni enakega števila osebnih podatkov pobudnikov. V tej zadevi je posebej naročila, da se vsi ročno vpisani podatki na listih evidentirajo z rdečo pisavo. Pri končnem pregledu vseh listov je ugotovila, da 36 listov vsebuje vse dogovorjene pisarniške odredbe uslužbencev DUNZMN, niso pa vsi lastnoročno podpisani. V nadaljevanju je povedala, da se pri preverjanju števila verodostojnih podpisov praviloma "ustavijo" pri številki 2500, kar je zakonski minimum za začetek zbiranja podpisov za razpis referenduma. Zato v nekaterih primerih prejšnjih pobud niso preverjali podatkov, ki so predstavljali več kot 2500. Vsem uslužbencem, ki so preverjali podatke, je dala navodilo, da naj pri osebnem imenu glede na določbe zakona, ki ureja osebno ime, pri rojstnih podatkih ne upoštevajo podatka, če je navedena zgolj letnica rojstva. Čeprav gre v nekaterih primerih za nečitljive sezname je povedala, da so bili v tej zadevi podatki dokaj čitljivi.

je v razgovoru povedala, da je od vodje sektorja prejela določeno število listov s podpisi, ki jih je preverjala v bazi registra prebivalstva. Pri preverjanju podatkov je tako kot običajno v bazo vstopala z lastnim geslom in preverjala, ali se podatki ujemajo ter to označila na listih s podpisi. Če je bil podatek ustrezen in verodostojen je dodala oznako "kljukica", v nasprotnem primeru pa oznako "črtica". Po njeni oceni in glede na to, da vrsto let opravlja takšna preverjanja, izključuje možnost, da bi se kakšni podatki namenoma izpustili, skрили ali da bi se kako drugače zmanjšalo njihovo število. Tako kot drugi javni uslužbenci se tudi sama zaveda, da je možno vsak poseg v bazo naknadno preveriti, saj je vsak vstop evidentiran neodvisno od uslužbenca, ki v bazo vstopa. Ravno tako je poudarila, da se uslužbenci, ki podatke preverjajo, ne pogovarjajo o tem, koliko podpisov je verodostojnih niti kakšno je njihovo

skupno število. Po njeni oceni se do takšnih preverjanj obnašajo profesionalno. Nadzorna skupina je iz internega pregleda v bazi podatkov ugotovila, da je imenovana javna uslužbenka od vseh pregledanih pobud v 131 primerih ugotovila ustreznost podpisa.

je v razgovoru povedala, da je zaradi obremenitev z drugimi nalogami preverjanje izvajala v dveh dneh po enakem postopku kot je veljal za vse javne uslužbenke, ki so sodelovali v tem postopku. V razgovoru je povedala, da tovrstnih preverjanj ne ocenjuje kot zahtevna, saj za preverjanje podatkov posamezne sebe porabi od 1-5 minut, odvisno od čitljivosti pisave oziroma popolnosti navedenih podatkov o prebivališču (npr. Beethovnova 3 ali Beethovnova ulica št. 3) ali osebnem imenu (npr. Tine oz. Martin in podobno). Opravljeno preverjanje je na listu z osebnimi podatki evidentirala s pisarniško odredbo kot je naročila vodja sektorja.

je v razgovoru povedala, da že vrsto let dela na področju informatike in ji tovrstna preverjanja ne predstavljajo dodatnega bremena, saj je tega dela bistveno bolj veščča od drugih sodelavcev. Zaradi tega je tudi od vodje sektorja v preverjanje prevzela nekoliko več listov kot drugi javni uslužbenki (cca. 20 listov). Ker zelo dobro pozna informacijski sistem in bazo podatkov je prepričana, da so kakršnekoli zlorabe v tem segmentu izključene, poleg tega je tovrstni način dela že dolgoletna praksa in nikoli ni bilo zapletov pri prevzemu podpisov na MNZ in vrnitvi le - teh v DZ.

Dokumentacija, ki je bila pridobljena med nadzorom, se hrani v zbirki dokumentarnega gradiva MNZ.

III. Zaključne ugotovitve

Po pregledani dokumentaciji v konkretni zadevi (primerjalno še za druga dva referendum v letošnjem letu), vpogledu v računalniško evidenco ter opravljenih razgovorih z javnimi uslužbenci DUNZMN nadzorna skupina ugotavlja naslednje:

- Državni zbor DUNZMN z dopisom posreduje dopis pobudnika s podpisi volivk in volivcev ter fotokopije listov s podpisi pobudnikov. Iz posredovanega gradiva ni razvidno skupno število originalnih izvodov teh listov ter število izdelanih fotokopij originalov, ki so priloženi k dopisu;
- Pristojnost ministrstva, ki je pristojno za vodenje evidence volilne pravice, je preverjanje priloženih seznamov podpisnikov pobude, ali so pobudniki vpisani v evidenco volilne pravice;
- Ob predaji gradiva kurir DZ ne navede števila izročanih listov oz. prilog temveč zahteva le potrditev prejetega gradiva na vročilnici;
- Javni uslužbenki DUNZMN ob prevzemu gradiva ne preverjajo posebej prejetega števila listov s pobudami;
- Nadzorna skupina meni, da bi v skladu s pravili pisarniškega poslovanja morale biti jasno navedeno število prilog oz. listov, ki se izročajo;
- Vodja sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, ki je organizirala delo, je pravočasno dala jasna navodila vsem uslužbencem ter poskrbela, da je bilo delo opravljeno v predhodno dogovorjenem roku;

- Javni uslužbenci DUNZMN, ki so preverjali prejete sezname, ne morejo vplivati na število preverjanj, saj informacijski sistem samodejno evidentira vsak vstop v bazo podatkov pri preverjeni osebi;
- Člana nadzorne skupine s področja informatike sta po pregledu sledilnih zapisov v računalniški aplikaciji za obdelavo pobud pregledala 271 listov s podpisi ter ugotovila, da uslužbenci niso storili nepravilnosti, ki bi kakorkoli vplivale na manjše število volilnih upravičencev;
- Po končanem postopku preverjanja je DUNZMN z dopisom št. 042-8/2012/2 (1322-10), 26. 10. 2012 po kurirju posredoval celotno gradivo DZ ter navedel, da ima 2346 podpisnikov pobude volilno pravico in so v seznamu navedli tudi pravilne osebne podatke, kot jih določa Zakon o referendumu in ljudski iniciativi.

IV. Sklep

Pri preverjanju dokumentacije in vpogledu v informacijski sistem ugotavljamo, da ne obstajajo razlogi za domnevo o izgubi listov s podpisi na MNZ.

Predlagamo, da MNZ pripravi pisna navodila o ravnanju s tovrstnim gradivom.

Vodja nadzora: Mile Nunič, spec., sekretar

Člani: mag. Aleksandra Spasojevič, sekretar

mag. David Smolej, podsekretar

Dejan Žorž, višji policijski svetnik

Mirsad Smajlagič, višji policijski inšpektor

Sebastjan Apat, sekretar